

Tidskrift för **SCHACK**

Nr 11 • Nov. 1951 • Årg. 57

Allsvenska serien

★

Teoriartikel

★

Botvinnik och Bronstein slagna

★

Dr Euwe till Sverige

★

Landshövding i hård match

★

Partier

★

Studier • Problem

Korrespondensturneringar

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1951

Expedition: Drottninggatan 29 C, Stockholm. Postgirokonto 3973.
Annonsavdelningen: Telefon 31 67 22 (kl. 9—10).

Redaktör och ansvarig utgivare:

Erik Lundin, Alströmergatan 32, uppg. 8, 4 tr., Stockholm.
Telefon: 11 51 95 (säkrast kl. 12—13).

PRENUMERATIONSPRIS: KR. 8:—.

Postgiro 3973

Nya schackklockor

inkomna.

Gediget verk och utförande.

Pris kr. 37:—.

Lyxutförande kr. 44:—.

Schackmästaren GÖSTA STOLTZ

Av Eero E. Böök

SJUTTIOFEM UTVALDA PARTIER

En värdefull och vacker bok med många bilder.

Bör anskaffas av varje intresserad schackvän.

Pris häftad kr. 12:—, upplagan begränsad.

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG.

Tidskrift för SCHACK

Nr 11 . Nov. 1951 . Årg. 57

Allsvenska serien

Andra rondan i allsvenskan spelades söndagen den 11 november. Skåne, Göteborgsklubben Kamraterna, Örebro, Gästrikland samt Norra Ångermanland fick då göra sorti ur serien för den här gången. De som klarade "kontrollen" och går vidare var Manhem i Göteborg, de båda huvudstadsklubbarna Södra och Wasa, Dalarna och Hälsingland. Matchen Norrbotten—Södra Västerbotten uppsköts till den 25 november. I skrivande stund är det inte bekant om vinnaren i den matchen får möta Hälsingland eller frilottas för att gå direkt till finalen.

Resultat:

Manhem:		Skåne:	
H. Carlsson	1	I. Johansson	0
E. Åhman	1	O. Karlin	0
G. Skarp	½	J. Nilsson	½
L. Laurine	1	S. Krenzisky	0
B. Lundgren	½	S. Härwell	½
G. Wenander	1	G. Krenzisky	0
K. Johannesson	½	B. Ahlgren	½
C. Liedqvist	½	G. Carlsson	½
E. Uhlin	½	A. Olsson	½
E. Paulsson	½	S. Asker	½

S:a poäng 7

S:a poäng 3

NY STORSEGER FÖR MANHEM

Att Skåne på hemmaplan (Malmö) skulle förlora så stort som 3—7 mot Göteborgsklubben Manhem var oväntat. Skåne nödgades emellertid sätta in reserver för så starka namn som Bror Engholm, Erik Mossborn och Gunnar Sjögren medan göteborgarna kom med ordinarie lag. Med sin bästa besättning hade väl skåningarna gjort hårdare motstånd utan att ändå ha kunnat avvärja nederlaget. Vid första bordet försvarade sig Inge Johanson med gammalindiskt mot Henrik Carlson. Den sistnämnde erövrade genom konsekvent spel bönder och tog hel poäng i ett tornslutspel. Ored Karlin, Skåne, fick upp ett klart vinstspel mot Ernst Åhman. Karlin satte i gång ett häftigt kungsangrepp, som han kunde föra till vinst på flera sätt men valde en klar förlustvariant i lätt ställning. Åhman vann.

STOCKHOLM—GÖTEBORG

Huvudstadsklubben Södra mötte på bortaplan Kamraterna, Göteborg. Det blev en alltigenom spännande match, med slutresultatet 5—5. Därigenom blev Kamraterna utslagna, då de tidigare var belastade med ett oavgjort resultat mot Örebro. Mot resultatet finns inget att anmärka, spel och chanser fördelade sig tämligen lika.

Om något parti förtjänar nämnas före de andra så är det Erik Jonssons mot Kristian Sköld, ett parti som Jonsson spelade utmärkt även om han fick en smula hjälp av sin motståndare som inte spelade det bästa i spelöppningen. Jonsson pressade till sig det bättre spelet och parerade skickligt Skölds kungsangrepp som så småningom kostade denne en pjäs och partiet. För öv-

rigt gjordes goda partier av både stockholmare och göteborgare.

Här resultaten:

Södra:		Kamraterna:	
K. Sköld	0	E. Jonsson	1
S. Lindquist	1	Alexanderson	0
G. Magnusson	1	B. Gedda	0
G. Holm	0	Gustavsson	1
A. Andersson	½	S. Ardbring	½
H. Delang	0	Å. Jyfors	1
S. Jarwall	1	E. Elofsson	0
O. Johansson	½	O. Aronsson	½
S. Pettersson	0	N. Ericsson	1
G. Hellman	1	F. Söderqvist	0
S:a poäng 5		S:a poäng 5	

DALARNA—ÖREBRO

Fjölärsmästarna var nära att bli utslagna i sin första match, som spelades i Borlänge. Örebroarna kämpade för allt de var värda. Vid speltidens slut var poängställningen 4½—4½ efter en mycket spännande drabbning. Partiet vid första bordet avbröts i klar vinstställning för dalaspelaren, och därmed är Dalarna segrande och får resa till Stockholm för att spela gruppfinal mot Södra den 2 dec.

I det avgörande partiet vid första bordet förde Martin Johansson de svarta pjäserna mot Örebros Olle Carlberg, vilken inte visade någon större respekt för sin namnkunnige motståndare. Det blev ett mycket rafflande parti med ömsesidiga chanser. Johansson måste ge kvalitet för att reda upp hoten, men genom motoffer fick Carlberg ett starkt kungsangrepp, på vilket Johansson åter måste offra material för att klara sig. Johansson lyckades dock tack vare sitt starka bondecentrum forcera en fribonde till sjunde raden och uppnå vinstställning.

Resultat:

Dalarna:		Örebro:	
M. Johansson	1	O. Carlberg	0
S. Buskenström	1	E. Andersson	0
G. Granlund	1	E. Pettersson	0
B. Wihlborg	0	J. Lindberg	1
N. Nordström	0	N. Hjorth	1

A. Edbäck	½	F. Axelsson	½
G. Westin	½	Zetterkvist	½
S. Olsson	½	S. Wallin	½
E. Eriksson	1	E. Levin	0
U. Borg	0	H. Lätt	1

S:a poäng 5½   S:a poäng 4½

HÄLSINGLAND ÖVERTYGÅDE

Efter att ha rest omkring 35 mil med buss från Söderhamn kom Hälsinglands representationslag något försenat till tummelplatsen Hörnnett i Örnsköldsvik, där matchen mot Norra Ångermanlands schackförbund ägde rum. Hälsingarna lyckades hemföra en klar och övertygande seger över det starka NÄS-laget. Vid första bordet möttes NÄS-mästaren Nils Nylander och nye landslagspelaren K. G. Pettersson, Bergvik. Ett intressant parti, där Nylander överlistades. Efter åtta klara partier var ställningen 4—4, varpå emellertid hälsingarna tog full poäng i de två återstående.

Hälsinglandslaget var sammansatt av spelare från Söderhamn, Bollnäs, Runemo och Bergvik, ett välspelade garnityr av idel goda förmågor. Laget saknade dock ett av sina stora ess, Erik Bergman, som i sista stund anmälde förhinder. Med dennes deltagande hade måhända NÄS nederlag blivit än kraftigare.

Resultat:

Hälsingland:		NÄS:	
K. Pettersson	1	N. Nylander	0
Arv. Jonsson	½	A. Hellström	½
S. Jansson	1	Å. Pettersson	0
G. Fredin	1	G. Byström	0
J. Pettersson	0	C. Jonsson	1
G. Julle	1	R. Westman	0
K. Andersson	½	A. Hedström	½
E. Juhl	0	D. Hägglund	1
L. Kardell	0	J. Ögren	1
S. Andersson	1	Åke Westman	0
S:a poäng 6		S:a poäng 4	

STOR WASASEGER

Wasa Schackklubb slog allsvenskt poängrekord genom seger mot Gästrikland med hela 8—2. Stockholmsklubben hade fem

landslagsspelare i elden, vilka alla tog hel poäng. Gästriklaget brast i rutin och gick därigenom miste om en del goda chanser, och det framstod tydligt att de söndagen den 11 november hade sin svarta dag vid sitt gästspel i Stockholm. Däremot var de mycket nöjda med arrangemangen. Att omedelbart efter slutat spel få gå till dukat bord inom lokalerna (och slippa gå ut på stan och leta efter matställe) uppskattades högt.

Wasa möter nu Hälsingland den 2 december i Söderhamn.

Resultat:

Stockholm:		Gästrikland:	
E. Lundin	1	G. Lundh	0
B. Sundberg	1	A. Tallberg	0
L. Lindberg	1	R. Strömberg	0
J. Collett	1	J. Englund	0
Bj. Hult	1	H. Gustavsson	0
G. Eriksson	½	G. Österling	½
F. Malmgren	1	I. Tronelius	0
S. Elgstrand	1	B. Lind	0
K. A. Ström	½	Å. Hillman	½
E. Streijffert	0	I. Andersson	1
S:a poäng 8		S:a poäng 2	

Något om Richtervarianten

I SICILIANSKT PARTI

Av E. Gärdén

1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	d7—d6
6. Lc1—g5	e7—e6

Denna variant karakteriserades på sin tid av dr Adam som "Den skarpaste anfallsmetoden i sicilianskt parti". Euwe-Kmoch säger i turneringsboken Groningen 1946 i kommentarerna till partiet Szabo—Lundin: "En svår variant. Vit har den största rörelsefriheten men inga direkta anfallschanser, så länge svart icke rockerat". Medan Golombek ett par år senare i sin bok om världsmästerskapet 1948 skriver: "Richtervarianten har haft ett antal motgångar under senare år. Den hindrar svart från att spela Drakevarianten, men vits damlöpare placeras på en dålig ruta. 6. Le2 är att före-draga." Som exempel på hur svart lättast skall ernå utjämning anför han två spelsätt,

som återgivas under nr 15 och 17 nedan. I dessa varianter genomför svart rockad på ett tidigt stadium tvärt emot Euwes råd. Med all respekt för Golombek måste man dock fråga sig om svart i variant 15 verkligen har utjämning. Mig synes hotet mot svarts kungsställning vara ganska allvarligt efter 16. h4 och senare g5, medan svart behöver lång tid för att uträtta något på damflygeln. I variant 17 låter Golombek vits springare göra en omotiverad och tidsödande utflykt till b5, varigenom svarts spel underlättas. Medgivas skall dock, att de senare årens förstärkningar för svart i någon mån minskat respekten för vits spelsätt. Men varianten erbjuder alltjämt enligt min mening många intressanta möjligheter för såväl vit som svart.

Den egentliga Richtervarianten fortsätter med dragen 7. S×c6, b×c6. 8. e5. Några exempel på detta spelsätt visas i 1—3 medan 4—10 visa några tidiga alternativ.

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1.	S×c6 b×c6	e5 Da5	Lb5?! c×b5	e×f6 b4	Se4) De5	De2 d5	Td1 Ld7 ²⁾	f×g7 L×g7	Lf6 L×f6	± 3)
2.	—	—	—	—	—	Dd3 d5 ⁴⁾	0-0-0 h6!	Db5† Ld7	f×g7 L×b5	5)
3.	—	—	Lh4 g5	Lg3 Sd5	Df3 Sb4 ⁶⁾	0-0-0 d5	Lc4 Ld7	Lb3 c5	Te1 Dc7	7)
4.	Le2 Le7	0—0 0—0 ⁸⁾	Sd—b5 ⁹⁾ a6	L×f6 ¹⁰⁾ g×f6	Sd4 Kh8	Kh1 Tg8	f4 Ld7	Lf3 ¹¹⁾ Tc8	S×c6 b×c6	12)

5.	—	—	Dd3 h6	Lc1 Kh8	a3 S×d4	D×d4 Ld7	e5 d×e5	D×e5 Lc6	Td1 Db8	13)
6.	—	—	—	Ta—d1 Ld7	Dg3 Dc7!	Sb3 Kh8	Lf4 Se5	Lc1 Lb5!	f4 Sc6	14)
7.	Lb5 Ld7	0—0 Le7	Dd2 0—0	S×c6 L×c6	Tc1 L×b5	S×b5 Db6	c4 Dc6	De2 h6	Lh4 a6	= 15)
8.	—	—	Sb3 Dc7	Le2 a6	De1 0—0	f4 h6	Lh4 b5	Lf3 Tb8	Td1 b4	16)
9.	—	—	Te1 Tc8	f4? Le7	L×d7 S×d4	D×d4 d5!	Dd3 Lc5	Kg1 Sg4	Sd1 d4	≠ 17)
10.	Sb3 ¹⁸⁾ a6	Dd2 b5	0-0-0 ¹⁹⁾ b4	L×f6 D×f6	Sa4 Dd8	De3 Tb8	Sd2 Le7	Sc4 0—0	Sa—b6 Dc7	20)

Den utan tvekan vanligaste fortsättningen är 7 Dd2 som regel följt av tidig 0—0—0 av vit. Denna variant, som härstammar från ryssen Rauzer, torde vara den, i vilken vit längst behåller initiativet. Svarts försvar synes kunna bedrivas efter i huvudsak tre linjer: A. 7. —, Le7, B. 7. —, a6, 8. 0—0—0, Ld7 och C. 7. —, a6, 8. 0—0—0, h6.

Dessa tre möjligheter behandlas var för sig nedan.

11.	Dd2 Le7	0-0-0 a6	L×f6 g×f6	f4 Ld7	f5 S×d4	D×d4 Da5	Le2 0-0-0	Lh5 Le8	g4 Kb8	± ²¹⁾
12.	—	—	Sb3 0—0	L×f6 L×f6	D×d6 Db6	f4.	± ²²⁾			
13.	—	—	f4 Dc7	Le2 0—0	Lf3 Td8	S×c6? b×c6	g4 Tb8	L×f6 L×f6	g5 Le7	≠ ²³⁾
14.	—	—	Le2 Ld7	L×f6 L×f6	Sb3 Le7	f4 Tc8	g4 Sa5!	Kb1 Sc4	L×c4 T×c4	24)
15.	—	—	f4! Da5	Sb3 Db6	Le2 Td8	g4 h6	L×f6 L×f6	= (?) ²⁵⁾		
16.	—	—	— S×d4	D×d4 Da5	Lc4 h6	h4 e5	Dg1 Le6	L×f6 L×f6	L×e6 f×e6	26)
17.	—	—	Sb5? Da5	f4 Td8	Kb1 a6	= ²⁷⁾				
18.	—	Sb3 h6	Le3 0—0	Lc2 a6	a4 Sa5	S×a5 D×a5	h4 Ld7	g4 Sh7	f4 f5?	± ²⁸⁾

B. 7. —, a6, 8. 0—0—0, Ld7.

I detta försvarssystem uppskjutes draget h7—h6 av svart eller utelämnas helt. Genom detta får vit tidigt tillfälle till f2—f4, vilket är av betydelse för vidmakthållande av

Detta är det klassiska försvaret. Det vill synas som om svart har stora svårigheter att ernå utjämning. Huvudvarianten framgår av II. Denna variant är behandlad i alla spelöppningsböcker, varför den som vill studera spelsättet hänvisas till en sådan bok. Här nedan visas endast några nyare spelsätt.

A. 7. —, Le7.

trycket mot den svarta ställningen. Om svart spelar h7—h6 efter vits f2—f4, kan vit om han vill vika undan med löparen till h4 och behålla löparparet.

9	10	11	12	13	14	15		
19.	f4 h6	Lh4! S×e4?	De1! Sf6	Sf5! Db8	L×f6 g×f6	g3! e5	Sc3 Le7	± ²⁹⁾
20.	—	—	S×e4? D×h4	S×c6 L×c6	S×d6 L×d6	D×d6 Td8	30)	
21.	—	—	Sf3! Le7	e5 Dc7	f×e5 d×e5	L×e7 Sd5	Se4 0—0	31)

22.	—	—	L×f6 L×f6	Sb3 Le7 ³²⁾	Kb1 Dc7	Le2 Tc8	Lf3 b5	33)
23.	—	—	—	—	Le2 b5	Lf3 Tb8	Te1 b4	34)
24.	—	—	Le2 Dc7 ³⁵⁾	Lf2 ³⁶⁾ Tc8	Sb3 b5	Lf3 Sa5	S×a5 D×a5	± ³⁷⁾
25.	—	L×f6 D×f6	Sf3 Dd8!	f5 Dc7	f×e6 f×e6	Le2 Le7	Kb1 Lf6	38)

C. 7. —, a6, 8. 0—0—0, h6.

Denna fortsättning har prövats mycket under senare år bl. a. av ryssen Aronin i en match mot Bontj—Osmolovsky. Genom 8. —, h6 tvingas löparen på g5 till förklaring. Då 9. Lh4 ej är bra på grund av 9. —, S×e4, 10. Df4, Sg5, 11. S×c6, b×c6, 12. Se4, e5, 13. L×g5, h×g5, 14. D×g5, D×g5, 15. S×g5, f6 och svart har ett starkt centrum (Gärdéus 0—Borg, korr.

1951), har vit att välja på 9. L×f6 och 9. Lf4. Det förra ger svart löparparet utan att vit har någon märkbar kompensation och det senare upphäver fängslingen av Sf6.

Spelsättet synes vara en förstärkning av svarts försvar och rekommenderas till studium. Av särskilt intresse är 32, som visar hur ovannämnde Aronin som svart förlorade mot Tajmanof i januari 1951.

9	10	11	12	13	14	15		
26.	Lf4 Ld7! ³⁹⁾	S×c6 L×c6	L×d6 L×d6	D×d6 D×d6	T×d6 L×e4	= ⁴⁰⁾		
27.	—	—	De3 Dc7	Le2 ⁴¹⁾ Le7	Td3 Tc8!	e5 d×e5	L×e5 Da5	= ⁴²⁾
28.	—	—	—	—	Td2 e5	Lg3 0—0	Lh4 Sh7	43)
29.	—	—	f3 e5 ⁴⁴⁾	Le3 Le7	g4 Dc7	h4 Sd7	Lc4 Sf8	45)
30.	—	Lg3 b5	L×b5? a×b5	Sd×b5 Sb4!	a3 Sa2	S×a2 L×b5	Sc3 Lc6	± ⁴⁶⁾
31.	—	—	a3 Le7	L×b5 a×b5	Sd×b5 0—0	L×d6 Db6!	L×e7 S×e7	47)
32.	—	—	L×d6 L×d6	S×c6 L×c6	D×d6 D×d6	T×d6 L×e4	S×e4 S×e4	48)
33.	—	—	Sb3 e5	f3 0—0	± ⁴⁹⁾			
34.	—	Sb3 b5!	Te1 Db8	Lg3 b4	Sd1 Le7	f3 0—0	Se3 Td8	50)
35.	—	—	L×d6 b4	Sd5! e×d5 ⁵¹⁾	e×d5 Se4 ⁵²⁾	De3 L×d6	d×c6 L×c6	53)
36.	—	Sf3 b5!	e5 ⁵⁴⁾ d×e5	S×e5 S×e5	L×e5 Le7	Df4 Da5	= ⁵⁵⁾	

Anmärkingar.

- 1) 11. Df3, De5† leder till fördel för svart. Db1†, Td1, Dc2. 28. Dc6†, Ke7. 29. Td7†, Uppgivet.
- 2) 13. —, g6! ger svart fördel.
- 3) R. Andersson-1—G. Malmer, korr. 1943. Partiet fortsatte: 16. T×d5!!, D×b2. 17. T×d7, K×d7. 18. Db5†, Kd8. 19. 0—0, Ld4. 20. Td1, Kc7. 21. Sc5, Kd6. 22. Sa4, D×c2. 23. T×d4†, Ke7. 24. Dd7†, Kf8. 25. Dd6†, Ke8. 26. Sc5,
- 4) 11. Df3, De5† leder till fördel för svart. Db1†, Td1, Dc2. 28. Dc6†, Ke7. 29. Td7†, Uppgivet.
- 5) 16. Sf6†, Ke7. 17. S×d5††, Kd7. 18. Sf6††, Ke7. 19. Sg8†† med remischackar, E. G. Forssén ½—E. Karlson, korr 1944.
- 6) 11. —, Lg7 synes vara spelbart, t. ex. 12. e×d6, Da5 eller 12. S×d5, c×d5. 13. e×d6, L×b2. 14. Tb1, Da5†.

- 7) 16. L×d5, Tb8. 17. Sc4, S×d5. 18. T×d5, Lc6. 19. Sf6†, Ke7. 20. T×c5 med fördel för vit, E. W. Carmichael 1—F. J. Amos, korr 1947.
- 8) 8. —, S×e4 går icke på grund av 9. S×e4, L×g5. 10. S×c6, b×c6. 11. S×g5.
- 9) 9. Dd2 borde spelats.
- 10) Bättre är att genast spela Sd4. Den öppna g-linjen blir till svarts fördel.
- 11) Varken 14. Lh5, Tg7. 15. Tf3, Dg8 eller 14. Sf3, Tc8. 15. Ld3, Sb4 ge vit någon fördel.
- 12) Ger svart ett starkt bondecentrum, Smyslov 0—Botwinnik. Enda sicilianska partiet i världsmästerskapet 1948. Bättre är 15. Sc—e2.
- 13) Keres ½—Bronstein, Budapest 1950.
- 14) Keres ½—Ståhlberg, Budapest 1950.
- 15) D. B. Prichard ½—K. A. Miller, korr 1946.
- 16) Gligoritsch ½—Boleslavsky, Moskva 1947.
- 17) Alf. Rich. Hansen 0—Knut Bockman, norska kormästerskapen 1949—50. (Dragomkastning).
- 18) Infört av Aljechin i Podebrad 1936.
- 19) På 9. a3 kan följa 9. —, Ta7!
- 20) 16. f4, Sa5, Bogatirchuk ½—J. L. Ormond, korr 1948.
- 21) 16. Th—f1! Se Euwe: Spelöppningsteori.
- 22) Schaposchnikoff—Boleslavsky, Moskva 1950.
- 23) H. Björk ½—M. Joffe, 1949.
- 24) A. Cuadrado 0—I. Berolatti, VM korr 1949.
- 25) Angivet av Golombek.
- 26) G. Stalda 1—H. Kramer, korr 1946-47.
- 27) Angivet av Golombek.
- 28) T. Store 1—G. Kristoffersson, korr 1948.
- 29) Dr E. Adam—R. Schwind, korr 1939.
- 30) Analys av Aronin(?).
- 31) Napolitano ½—Barcza, VM korr 1949.
- 32) Om svart vill spela på remi torde 12. —, Dc7. 13. D×d6, D×d6. 14. T×d6, L×c3. 15. b×c3, Ke7. 16. Td2. Th—c8.
17. Sc5, Tc7 vara en framkomlig väg. Angivet av Ståhlberg.
- 33) H. Pilnik 0—G. Ståhlberg, 1947.
- 34) L. Illingworth 0—H. Johansson, korr 1946—47.
- 35) 12. —, S×e4 går icke för 13. S×e4, L×h4. 14. S×d6†.
- 36) 11. Sf3 med hot e5.
- 37) Szabo 0—Lundin, Groningen 1946.
- 38) Sköld 1—Ojanen, Dubrovnik 1950. Svart spelar bättre 15. —, 0—0!
- 39) Ej 9. —, S×d4. 10. D×d4, e5. ty 11. L×e5.
- 40) Konstantinopolsky ½—Aronin, Moskva 1944.
- 41) 12. e5?, Sg4.
- 42) 16. Tg1, 0—0 (bättre 16. —, b5!) 17. g4, Sd5. 18. T×d5, L×d5. 19. g5, h×g5. 20. L×g7!, L×a2 (20. —, K×g7. 21. T×g5, L×g5. 22. D×g5 och remi, angivet av Aronin). 21. Lh6, Bontj-Osmolovsky ½—Aronin, Moskva 1950.
- 43) 16. L×e7, D×e7. 17. h4, Tf—d8. 18. g4 med angrepp, Bontj-Osmolovsky—Aronin, Moskva 1950. (Bättre 17. —, f5).
- 44) 11. —, d5. 12. e×d5, S×d5, Ljubinski—Aronin 1949.
- 45) 16. Lb3, Sg6. 17. h5, Sf8, Inge Johansson 1—Busek, Dubrovnik 1950.
- 46) Bontj-Osmolovsky—Aronin, Moskva 1950.
- 47) 16. Dd4, Da5. 17. Sd6, Sc6. 18. De3, Tf—b8. Svart har fördel. Bontj-Osmolovsky 0—Aronin, Moskva 1950. Bättre är 16. Dd6, D×f2. 17. D×e7, L×b5. 18. S×b5, S×e4. På 16. —, Lc6 följer 17. D×e7, L×b5. 18. Db4.
- 48) Tajmanov 1—Aronin, Moskva 1951. 16. T×a6!
- 49) Dubinin—Zagorosky.
- 50) A. Nonnenmacher 0—R. Schwind.
- 51) 12. —, S×e4. 13. Sd—c7†, D×c7. 14. L×c7, S×d2. 15. T×d2
- 52) 13. —, L×d6. 14. d×c6.
- 53) 16. f3, Dg5. 17. D×g5, h×g5. 18. f×e4, T×h2. 19. T×h2, L×h2 =, Bontj-Osmolovsky ½—Aronin, Moskva 1950.
- 54) 11. L×d6?, b4!
- 55) Riga—Budapest 1939.

Bronstein besegrad i Sovjetmästerskapet

Det 19:e allryska mästerskapet har nyligen tagit sin början i Moskva. 18 mästare deltar, bland dem världsmästaren M. Botvinnik, stormästarna D. Bronstein, P. Keres, V. Smyslov och I. Bondarevskij. Endast Boleslavskij bland de främsta är förhindrad delta.

Siffran 18 är inte så imponerande, skriver stormästaren A. Kotov, då Sovjet har 80 talangfulla mästare. Intresset för tävlingen är lika stort som vid VM, och utanför den fullspikade lokalen står betydande skaror av intresserade.

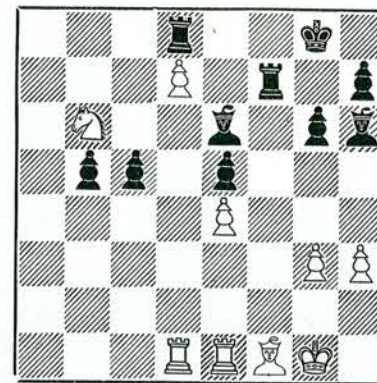
Mästerskapet är ur sportslig synpunkt av stor betydelse. Förutom seger med guldmedalj som belöning gäller det för de unga att hålla sig i täten för att kunna bli stormästare och komma med till kvalificeringstävlingen för VM i Stockholm nästa år. L. Aronin, I. Lipnitskij och M. Tajmanov har chans att bli stormästare i händelse av seger eller andrapris.

Deltagarna har inlottats från nr 1 till 18 enligt följande: S. Flohr, M. Botvinnik, I. Lipnitskij, D. Bronstein, N. Novotejnov, V. Smyslov, V. Simagin, T. Petrosjan, P. Keres, E. Tjerpugov, N. Kopylov, L. Aronin, J. Heller, I. Bondarevskij, A. Kotov, J. Averbach, O. Moisejev, M. Tajmanov.

Redan första ronden bjöd på spännande partier. Botvinnik fick arbeta hårt mot Moisejev, och experterna tippade oavgjort då världsmästaren skickligt förvaltade en obetydligt fördel och vann. I andra ronden spelade Botvinnik en växlingsrik kamp mot Flohr som avbröts i ungefär lika ställning. Titelförsvaren P. Keres överraskade med ett av teorin förkastat drag i sicilianskt parti, men lyckades till slut vinna mot Tjerpugov. Den unge Heller försökte energiskt påvisa att Smyslovs spel i sin egen variant vore mindre korrekt, men kom snart på andra tankar och förlorade.

Inledningsrondens främsta publikparti levererade Kotov, då han som svart besegrade världstvåan Bronstein. Kotovs spel kännetecknades av stor uppfinningsrikedom att parera Bronsteins offensiva metoder. I avbrottsställningen hade Kotov bonde mer. Det lärorika och intressanta slutskedet återges här nedan.

A. Kotov

D. Bronstein

41. Lf1,	c4	42. Kg2,	Kg7
43. g4,	Lg5	44. Td6,	L×d7
45. Ted1,	c3	46. S×d7,	c2
47. L×b5,	c×d1	48. T×d1,	Lf4
49. Td5,	Te8	50. Sc5,	Te7
51. Kf3,	Ta8	52. La4,	Tf8
53. Ld7,	Tf6	54. h4,	Lg5†
55. Kg3,	Lf4†	56. Kf3,	Lc1†
57. Ke2,	La3	58. g5,	Tb6
59. Sd3,	Td6	60. Lg4,	T×d5
61. e×d5,	Ta7!	62. S×e5,	Ta4
63. Kd3,	Tf4	64. h5,	Lb2
65. h6†,	Kh8	66. Sc4,	Td4†
- Uppgivet.

GÄVLE SLOG HEDEMORA

Att stora Gävle vinner mot lilla Hedemora borde väl i och för sig inte vara så anmärkningsvärt. Men nu hör det till saken att Hedemora förfogar över två kända landslagsspelare och bidrar med åtminstone fyra spelare i allsvenskan. Allt nog utkämpades

den 1 november i Hedemora en 20-mannamatch mellan de båda städerna, och Gävle vann med 12½—7½. Synnerligen sensationellt var emellertid att Hedemoras toppspelare Martin Johansson och Sven Buskenström bägge fick vidkännas nederlag mot resp. Rune Strömberg och Gunnar Lundh.

STIG LUNDHOLM I ETIOPIEN

Red. fick nyligen ett långväga brev från exsverigemästaren dr Stig Lundholm. Det intresserar säkerligen hans många kända och okända vänner att ta del av detsamma. Som avslutning sänder Stig Lundholm hälsningar till sina schackvänner, vilket vi härmed överbringar.

Addis Abeba 14/11 1951.

Bäste Broder!

Som Du nog redan vet, befinner jag mig sedan drygt en månad i Etiopien. Jag har hand om ett missions sjukhus i västra delen av landet. Staden heter Nakamte och är huvudstad i en stor provins, som heter Wollega. För tillfället är jag här i Addis på missionärskonferens. Arbetet är mycket intressant och naturen vacker. Förhållandena på sjukhuset är ju ej sådana som vi är vana vid från Sverige, men en hel del är bra och mycket kan förbättras.

Jag undrar om Du ville sända Tfs. Adressen är Box 1240, Addis Abeba, Ethiopia. Posten tas om hand av de våra i huvudstaden och sändes sedan med våra egna postsäckar inåt landet. Tillfälle till schack blir det givetvis ej här, såvida jag inte kommer igång med några korrespondenspartier. I Kenya är det visst rätt livligt på schackfronten och de har ju lag med i nations-tävlingarna i korr.-schack.

Klimatet här är bra tack vare höjden över havet. Addis Abeba ligger 2.400 m. över havet men hemma i Nakamte är det bara 1.900 m., vilket även kännes att det är en skillnad. Vi har det nog mildare och inte så skarpa växlingar mellan natt och dag. På nätterna är det riktigt kyligt, på förmiddagarna idealiskt men mitt på dagen är det väl hett. Även höjden över havet gör att man har svårare att röra på sig och orka med arbetet i början, men sedan man vant sig vid det skall det bli lättare. Någon riktig vinter finns det ej.

Men uppdelar nog året i regel i torrtid och regntid. Regntiden har just nu slutat och blommorna och buskarna är nu som vackrast. I trädgården har vi liljor, begonior, pellagonior på kalljord året runt, likaså en del andra blommor som hemma i Sverige vistas i kruka. I trädgården har vi även banan- och apelsinträd och jag har redan börjat skörda den första bananklasan och apelsiner håller på att gulna nu. Dessutom har vi persikor, som blommor rikligt och lovar en god skörd.

Det är litet besvärligt att göra sig förstådd till en början och man måste alltid ha en tolk med sig som kan engelska. Det officiella språket, amhariska, är svårt och vi har börjat taga lektioner för en infödd. Språkförhållandena kompliceras dessutom av att befolkningen i våra trakter i regel ej kan detta språk utan talar gallinja, ett språk som saknar större likheter med amhariska. Befolkningen i städerna är för övrigt kosmopolitisk. I regel är det greker, italienare, indier eller araber som har affärerna. Den administrativa personalen däremot är helt inhemska men det är rätt få som talar engelska eller franska. Dessutom finns det i Nakamte engelska lärare och en tysk lärarinna. Den inhemska befolkningen är i stort sett sympatisk och välvillig. Myndigheterna arbetar långsamt och som man tycker ibland en smula kitsligt. Papperskvarnen är väl utvecklad, i många fall t. o. m. omständigare än hemma i Sverige! Dock är givetvis lagar och förordningar ej så många och det administrativa ej så utbyggt, men i de fall förordningar finns så tarvar det mycket skrivande och kontrollen är noggrann. För att få körkort t. ex. så behövs det tre fotografier och ändå gäller bara körkortet ett år och måste förnyas sedan, som jag dock hoppas utan nya fotografier. För att klara sig måste man ha ett särskilt etiopiskt pass förutom det svenska, och det räcker ej heller utan sedan tillkommer ett pass för den provinsen man bor i. Jag vet ej hur många fotografier till pass och annat jag lämna men det lär nog snart vara dussinet jämnt. — Trots dessa små knaggligheter trivs min fru och jag bra, mycket bra, och vi känner att vi har en god arbetsuppgift här.

LANDSHÖVDING MEDLEM I SS MANHEM

För Schacksällskapet Manhem i Göteborg fick höstsäsongen en fin upptakt. Den prydliga klubblokalen var dukad till fest och man förstod att något särskilt var i görningen. Landshövding Per Nyström hedrade klubben med ett besök. Det var en stor överraskning för de flesta att landshövding-

Landshövding Per Nyström återupplivar bekantskapen med schackspelet efter många år. Som motståndare har han fått förre förbundsordföranden civilingen. Eric Olson. Landshövdingen vann partiet efter hård strid. Manhems ordförande fabrikör Gustav Larsson, kontrollerar att allt går rätt till.

en inte bara har intresse till övers för schackspelet utan att han är gammal manhemit.

Man bänkade sig för en liten kaffefest med "förfriskning" och efter första koppen åskade ordf. Gustav Larsson tystnad och hälsade alla välkomna. Han vände sig först och främst till aftonens hedersgäster med landshövdingen i spetsen. Där var vidare Richard Wenander, en av det snart 50-åriga sällskapets stiftare. Där var förre styrelseledamoten i Göteborgs Schackförbund, dir. Åke Reifors, jämte en hel del både gamla och nya manhemiter.

Då landshövdingen numera av sina många plikter hindras att mera aktivt taga del av det spel man aldrig glömmer eller kommer

ifrån, hade SS Manhem kallat honom till hedersledamot. Sedan landshövdingen mottagit tecknet på sin nya värdighet förenades alla i en skål och ett rungande, taktfast fyrfaldigt leve. Det blev sannerligen en god stämning och den steg ytterligare sedan landshövdingen tagit till orda och tackat för äran som kommit honom till del. Den som inte visste att det var länets hövding som talade kunde tro att det var vilken medlem som helst som stod där och berättade små minnen från flydda dagar.

Han hann under den tiden, det var 1922, endast deltaga i en turnering och det var i tredje klass A och som minne har han en liten "buckla" men ett första pris. Så var det ett par matcher och i en av dem, hade partiet avbrutits och då matchens öde hängde på detta, kändes stundens allvar nog så

tryckande, med alla kamraterna runt omkring, hjärtängsliga över utgången. Vid tillfällena som detta, sade vidare landshövdingen, känner man, förstår man, att schackspellet har en stor fostrande betydelse för dess utövare.

Att vid ett tillfälle som detta lämna festen utan ett parti var otänkbart och landshövdingen fick sig ett par partier mot förre förbundsordf. Sedan denne djärvt och sammanbitet gått till angrepp fick landshövdingen mobilisera hela sitt försvarskunnande. Han red ut stormen och efter ett förbi-seende av motståndaren kunde landshövdingen inkassera vinsten. En bra come back efter många års frånvaro. Man ger alltid motståndaren tillfälle till revansch, men innan detta parti var avslutat måste referenten gå. Han tippar att matchen slutade oavgjort.

Alex.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1952.

De senaste erfarenheterna inom schackteorin belyses av experterna dr Max Euwe och Ernst Grünfeld i en större artikelserie för Tidskrift för Schack. Publiceringen börjar i januari-numret.

1952 lovar att bli ett fint schackår. Nationstävlingarna i Helsingfors i augusti och den interzonala turneringen i Stockholm under sept.-okt. blir de glansfulla höjdpunkterna.

Tidskrift för Schacks prenumeranter har alltid den trygghetskänslan att de inte går miste om något av värde och intresse av schackhändelserna världen runt.

Att tidskriften för nästa år ökar en tvåkrona beror på — det vet alla — papperspriserna och den allmänna kostnadsökningen. Medan övriga tidningar och tidskrifter i möjligaste mån garderade sig genom prisökning redan för ett år sedan, försökte TFS att i det längsta blunda för den hårda verkligheten.

Vi anmodar våra ärade prenumeranter att förnya prenumerationen i mycket god tid, helst redan under innevarande år. Skaffa också nya prenumeranter!

DR EUWE TILL GÖTEBORG

Göteborgs schackförbund anordnar en julturnering med åtta deltagare. Exvärldsmästaren dr Euwe har accepterat inbjudan. Vidare deltar Inge Johansson, Malmö, samt sex mästare från Göteborg. För att de svenska spelarna noga skall kunna förbereda sig för mötet med Euwe, återger vi i detta häfte fem av hans senaste partier! Vid en för några veckor sedan spelad turnering i Paignton i England med åtta deltagare, förlorade Euwe sitt parti mot Golombek och kom därmed tvåa i turneringen (det låter lovande!). Golombek fick 6½, Euwe 6, Donner 4½.

EUWE SEGRADE I GIJON

Vid en internationell turnering i Gijon i Spanien segrade Euwe med 8 poäng, följd av Pilnik 7½, Rossolimo 7, Prins 6½, Medina och Pomar vardera 6 etc.

JUGOSLAVIEN—TYSKLAND 11—9

Västtyskland bjöd Jugoslavien hårt motstånd vid en dubbelrondig 10-mannamatch, ehuru de segervana jugoslaverna hemförde vinst med 11—9. Tyskarna har därmed visat sig vara jugoslavernas farligaste motståndare i Europa.

Resultat:

Jugoslavien:		Västtyskland:	
Gligoric	½ ½	Unzicker	½ ½
Matanovic	½ 0	Bogoljubow	½ 1
Pirc	1 ½	Pfeiffer	0 ½
Trifunovic	0 ½	Kieninger	1 ½
Puc	½ 1	Tröger	½ 0
Rabar	½ 1	Teschner	½ 0
Milic	1 1	Lange	0 0
Nedeljkovic	½ ½	Heinicke	½ ½
Ivkov	0 ½	Niephaus	1 ½
Fuderer	1 —	Brandenberg	0 —
Fuderer	— 0	Rellstab	— 1
	5½ 5½		4½ 4½

P. S. ÄVEN BOTVINNIK SLAGEN

I den pågående ryska mästerskapsturneringen förlorade Botvinnik partiet mot Smyslov.Utförligare i decembernumret.

Partier

6185. KUNGSINDISKT FÖRSVAR.

Spelat i allsvenska serien i Malmö den 11 nov. 1951.

H. Carlsson, Manhem.	I. Johansson, Skåne.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. Sb1—c3	Lf8—g7
4. e2—e4	d7—d6
5. g2—g3	Sb8—d7
6. Lf1—g2	e7—e5
7. d4—d5	— —

Det är naturligtvis i regel individuella erfarenheter som avgör valet av 7. d5 eller 7. Sge2 (eller 7. Sgf3). Euwe har i detta häfte ett typiskt parti med det senare alternativet, då man alltså låter svart spela e×d4. Vi lutar åt den meningen, att 7. d5 bereder svart större svårigheter.

7. — —	a7—a5
8. Sg1—e2	Sd7—c5
9. 0—0	0—0
10. Lc1—e3	Lc8—d7

Ofta sker genast Se8 (eller Sh5) jämte f5 utan påtaglig framgång.

11. f2—f3	Sf6—e8
12. Dd1—d2	Dd8—c8
13. Le3—h6	Ld7—h3
14. b2—b3	— —

I partiet Lundin—Buskenström i Halmstad följde i liknande ställning g4.

14. — —	Dc8—d7
15. Ta1—d1	Lh3×g2
16. Kg1×g2	f7—f5
17. Lh6×g7	Kg8×g7?

Bättre 17. —, S×g7. Efter textdraget går det illa för svart.

18. f3—f4!	Dd7—e7
19. f4×e5	d6×e5
20. Dd2—e3	b7—b6?

Bättre för att säga nödvändigt var 20. —, f×e4. Svart har spelat påfallande svagt.

21. e4×f5	g6×f5
22. Se2—d4!	— —

Nu har vit redan vinstställning.

22. — —	Se8—d6
23. Sd4—c6	f5—f4

En förtvivlad utväg.

24. Tf1×f4	De7—g5
25. De3×e5†	Dg5×e5
26. Sc6×e5	Tf8×f4
27. g3×f4	Ta8—f8
28. Kg2—f3	— —

Och vit vann lätt.

6186. FRANSKT PARTI.

Spelat i allsvenska serien i Malmö den 11 nov. 1951.

G. Krenzisky, G. Wenander,
Skåne. Manhem.

1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. e4×d5	e6×d5
6. Lf1—d3	Lc8—e6
7. Sg1—e2	h7—h6
8. Lg5—e3	— —

Här kommer 8. L×f6 ifråga för att vinna utvecklingstempo.

8. — —	Dd8—d7
9. h2—h3	c7—c6

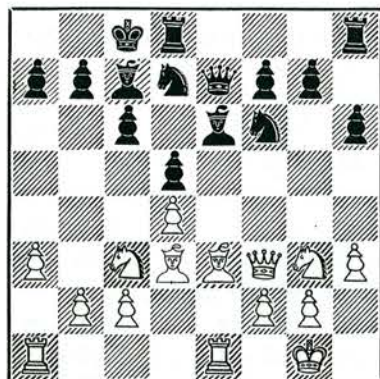
Vanligtvis ligger det en svaghet i c7—c6 (resp. c2—c3) i avbytesvarianten i franskt parti. Korrektare skulle därför vara 9. —, Sc6 och ev. 0—0—0.

10. Se2—g3	Le7—d6
11. Dd1—f3	Dd7—e7

Den svarta ställningen verkar inte förtroendeingivande — efter t. ex. 12. 0—0—0, Sbd7. 13. Sf5.

12. 0—0   Sb8—d7
13. Tf1—e1   0—0—0
14. a2—a3   — —

Ställning efter 14. a2—a3.

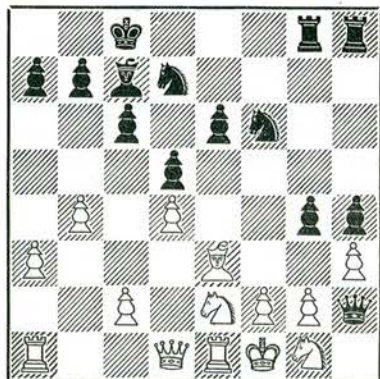
Varför fick vi aldrig se Sf5!?

14. — —   Ld6—c7
15. b2—b4?   — —

Ännu fanns 15. Lf4 med gott spel för vit. Han har nu fått så många outnyttjade chanser att det slutligen måste ske ett omslag. Nu är det svart som tar befälet.

15. — —   De7—d6
16. Sc3—e2   g7—g5!
17. Ld3—f5   Td8—g8
18. Kg1—f1   h6—h5
19. Se2—g1   g5—g4
20. Df3—d1   h5—h4
21. Lf5×e6   f7×e6
22. Sg3—e2   Dd6—h2!

Ställning efter 22. —, Dd6—h2.

Scenförändringen från förra diagrammet är högst betydlig!

23. h3×g4   Tg8×g4
24. Se2—c3   Dh2×g2+
25. Kf1—e2   e6—e5
26. Sg1—f3   e5—e4

Mycket roligare vore 26. —, Tg3!
På 27. Sg1 eller d2 följer då T×e3+!
Och efter 27. S×e5, S×e5. 28. d×e5,
L×e5 ger vit klokast upp genast.

27. Sf3—d2   Th8—g8
28. b4—b5   Sf6—h5
29. Dd1—b1   h4—h3
30. Sd2—b3   Dg2—f3+
31. Ke2—d2   h3—h2
32. Sc3—e2   c4×b5
33. a3—a4   b5—b4
34. a4—a5   Lc7—f4
35. Sb3—c5   Sd7×c5
36. d4×c5   Df3×f2
37. Db1—b3

Härpå följde dubbelt byte på e3, och vit gav upp i 43:e draget. Varför inte 37. —, Tg3! (tidsnöd?).

6187. GRÜNFELDS FÖRSVAR.

Spelat i allsvenska serien i Göteborg den 11 nov.

B. Magnusson,   **B. Gedda**
Södra.   Kamr. Göteborg.

1. d2—d4   Sg8—f6
2. g2—g3   g7—g6
3. Lf1—g2   d7—d5
4. c2—c4   c7—c6
5. c4×d5   Sf6×d5

Svart finner det smaklöst att med 5. —, c×d5 vita i det torra päron, som motståndaren bjuder på. Trots allt hade detta varit hälsosammare än den soppa han själv rör till.

6. e2—e4   Sd5—b6
7. Sb1—c3   Lf8—g7
8. Sg1—e2   e7—e5

Detta verkar ju luftigt och bra, men bra är det inte.

9. d4—d5!   0—0
10. Dd1—b3   c6×d5
11. e4×d5   Lc8—f5

Denna löpares vandring till a6 är rätt originell. En helt befriande fortsättning står dock inte svart till buds.

12. Lc1—e3   Sb8—d7
13. 0—0   Lf5—d3
14. Tf1—d1   Ld3—a6

14. —, Lc4 hade i någon mån stört vits planer (15. Db4, a5!).

15. Sc3—b5!   La6×e5
16. Db3×b5   Ta8—c8
17. Ta1—c1   Tf8—e8

För att bereda plats för löparen, vars insats likväl blir betydelslös.

18. a2—a4   a7—a6
19. Db5—b3   Lg7—f8
20. a4—a5   Sb6—a8
21. Db3×b7   Tc8—b8
22. Db7×a6   Tb8×b2
23. d5—d6   Tb2—a2
24. Td1—d5   Sa8—b6

En liten vits i ett hopplost läge.

25. Le3×b6   Sd7×b6
26. d6—d7   Sb6×d7
27. Tc1—d1   Te8—e7
28. Da6—b5   Dd8—c8
29. Lg2—h3   f7—f5
30. Td5×d7   Te7×d7
31. Db5—b3+   Kg8—h8
32. Td1×d7   Dc8×d7
33. Db3×a2   Uppgivet.

Södras energiske ordförande och dito lagledare fick ett lätt arbete efter motståndarens oturliga femte drag.

6188. FRANSKT PARTI.

Spelat i telefonmatch i allsvenska serien den 21 okt. 1951.

N. Thimgren,   **E. Lundin,**
Gotland.   Wasa.

1. e2—e4   e7—e6
2. d2—d4   d7—d5
3. e4×d5   e6×d5

4. Lf1—d3   Lf8—d6
5. Sb1—c3   Sg8—e7
6. Dd1—h5(?)   — —

Ett skrämskott, men tydligen ett svagt sådant!

6. — —   Sb8—c6!
7. Sc3—b5   Sc6—b4
8. Dh5—f3   0—0
9. Sb5×d6   Dd8×d6
10. Sg1—e2   Sb4×d3+
11. Df3×d3   Lc8—f5
12. Dd3—c3   — —

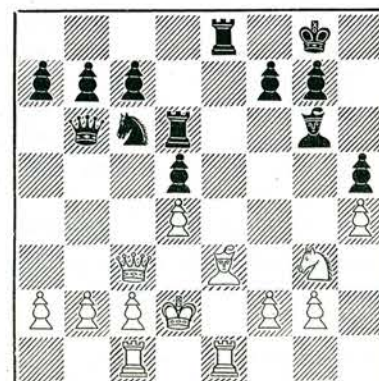
Eller 12. Dd1, Dg6. 13. Sf4, Da6!

12. — —   Dd6—a6!
13. Se2—g3   Tf8—e8
14. Lc1—e3   — —
14. — —   Ta8—d8
15. Ke1—d2   — —

Varken kort eller lång rockad tycks ligga inom möjligheternas gräns för vit, men kungens ställning i centrum återigen har sina vanskligheter.

15. — —   Lf5—g6
16. Th1—e1   Td8—d6
17. Ta1—c1   h7—h5
18. Dc3—a3   Da6—b6!
19. h2—h4   Se7—c6
20. Da3—c3   — —

Ställning efter 20. Da3—c3.

20. — —   Sc6—e5!

Denna springares krumsprång blir för mycket för den redan ömtåliga vita ställningen. 21. d×e5 kommer

naturligtvis inte ifråga på grund av 21. —, d4.

21.	Kd2—d1	Se5—g4
22.	Te1—e2	Td6—c6
23.	Kd1—e1	Db6—d6
24.	Sg3—f1	f7—f5
25.	g2—g3	f5—f4!
26.	g3×f4	Dd6×f4
27.	Ke1—d2	— —

Svart hotade det intressanta draget S×f2!

27.	— —	Df4—f7
28.	Dc3—b3	c7—c5!
29.	Db3×d5	— —

Vit har ingen tid kvar, vilket i och för sig är betydelselöst, då ställningen sedan länge varit hopplös. På 29. c3 kan följa c4 30. Da3, Ld3 31. T2e1, D×f2+!

29.	— —	Sg4—f6
30.	Dd5—c4	c×d4

Uppgivet.

På 31. D×d4 avgör Td6. Otvivelaktigt grundlade vit sin förlust redan i sjätte draget.

6189. DAMGAMBIT.

Spelat i tävlingen om det brasilianska mästerskapet 1951.

Souza-Mendez.	Germann.	
1.	Sg1—f3	d7—d5
2.	d2—d4	Sg8—f6
3.	c2—c4	c7—c6
4.	Sb1—c3	d5×c4
5.	a2—a4	Lc8—f5
6.	e2—e3	e7—e6
7.	Lf1×c4	Lf8—b4
8.	0—0	0—0
9.	Dd1—e2	Lf5—g4

Denna fortsättning anses av många kännare vara svarts bästa försvar.

10. h2—h3 — —

Eller 10. Td1, Sb—d7. 11. e4, De7. 12. e5, Sd5. 13. Se4, med ungefär lika chanser, som bl. a. partiet Bogoljubow-Euwe i Nottingham 1936 visat.

10.	— —	Lg4—h5
11.	Tf1—d1	Sb8—d7

12.	e3—e4	Dd8—e7
13.	e4—e5	Sf6—d5
14.	Sc3—e4	Kg8—h8!

Ett listigt "försvarsdrag"!

15.	Lc1—g5	f7—f6
16.	e5×f6	g7×f6
17.	Lg5—h6	— —

En skenbart aggressiv manöver, som befrämjar svarts planer. Bättre var 17. Ld2.

17.	— —	Tf8—g8
18.	Se4—g3	Lh5—f7
19.	Lc4—d3?	— —

Efter detta närliggande drag förlorar vit bonde utan ersättning.

19.	— —	Lb4—d6
20.	Sg3—f1	Ld6—f4
21.	Lh6×f4	Sd5×f4
22.	De2—e4	Sf4×h3+
23.	Kg1—h2	f6—f5
24.	De4—e3	Sh3—g5
25.	Sf3—e5	— —

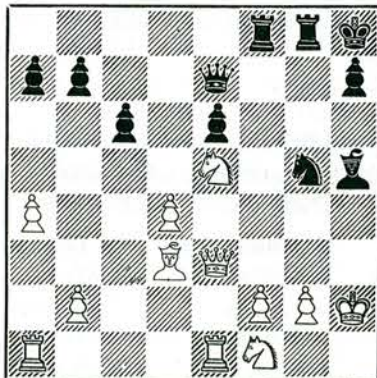
Vit söker motspel på e-linjen, där svarts bonde tycks vara ett tacksamt angreppsobjekt, under det att svart söker få ett avgörande till stånd på kungsflygeln.

25.	— —	Lf7—h5
26.	Td1—e1	— —

Svart utnyttjar nu på ett förträffligt sätt vits försvagade kungsställning.

26.	— —	f5—f4!
27.	De3×f4	Ta8—f8
28.	Df4—e3	— —

Ställning efter 28. Df4—e3.

28.	— —	Sg5—f3+!
-----	-----	----------

En elegant vändning, som svart troligen planerat redan då han spelade 24. —, Sg5.

29.	Se5×f3	Tf8×f3
30.	De3—d2	De7—h4+
31.	Kh2—g1	Tf3—h3!

Svart genomför angreppet på ett mönstergillt sätt.

32.	Sf1—g3	Tg8×g3!
33.	f2×g3	Th3—h1+
34.	Kg1—f2	Dh4×d4+
35.	Dd2—e3	Dd4×b2+
36.	Ld3—e2	Sd7—f6
37.	De3×a7	— —

Mot hotet 37. —, Sg4+ har vit inte något försvar.

37.	— —	Sf6—g4+
38.	Kf2—f3	Db2—c3+

Uppgivet.

Ett trevligt angreppsparti!

(Anm. av G. Ståhlberg.)

Nedanstående parti är hämtat från en semifinal i Baku i Sovjetunionens mästerskap. Novotelov vann, med 13½ poäng av 19 möjliga, och Tajmanov delade andra plats med Lipnickij och Cholmov, vardera 12½ poäng. Att tävlingen var av god kvalitet framgår bl. a. av det faktum, att stormästaren Lilienthal kom på 12—14 plats och ej lyckades kvalificera sig för finalen.

6190. DAMGAMBIT.

Tajmanov.	Lipnickij.	
1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	c7—c6
3.	Sg1—f3	Sg8—f6
4.	Sb1—c3	d5×c4
5.	a2—a4	Lc8—f5
6.	e2—e3	e7—e6
7.	Lf1×c4	Lf8—b4
8.	0—0	Sb8—d7
9.	Dd1—e2	Lf5—g6

Detta drag ansågs förr leda till lika spel, men förtroendet till varianten har rubbats genom det följande bondeoffret, som felaktigt angetts vara en av Kottnauer mot Smyslov i Prag 1946 introducerad nyhet. Draget analyserades ingående av under-teknad redan år 1940 och behandlades bl. a. i "El gambito de dama", som utkom 1941.

10.	e3—e4!	— —
-----	--------	-----

Detta offer för till livliga förvecklingar, där vit i varje fall synes ha de bästa praktiska chanserna.

10.	— —	Lb4×c3
11.	b2×c3	Sf6×e4

På 11. —, L×e4 kan följa 12. Sg5, Ld5 (12. —, Lf5. 13. La3, med hotet L×e6). 13. Ld3!

12.	Lc1—a3!	Dd8—c7
-----	---------	--------

Eller 12. —, S×c3. 13. Db2, S×a4 (13. —, Sd5. 14. D×b7, Dc8. 15. La6!). 14. Db3, Sa—b6. 15. L×e6!

13.	Tf1—c1	0—0—0
14.	a4—a5	Se4—d6
15.	Lc4—b3	— —

Kottnauer lät draget föregås av 15. a6, b6 i ovannämnda parti.

15.	— —	Lg6—h5
16.	De2—d3	Th8—e8
17.	Sf3—d2	Lh5—g6
18.	Dd3—f3	Sd6—b5
19.	Lc3—b4	e6—e5
20.	Lb3—a4!	— —

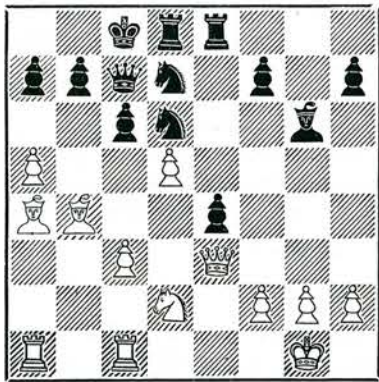
Naturligtvis inte 20. L×f7 för 20. —, e4. Nu strandar 20. —, e×d4 på 21. L×b5, c×b5. 22. c×d4.

20.	— —	e5—e4
21.	Df3—e3	Sb5—d6

Svart försvarar sig aggressivt och hoppas komma till motspel genom Sf5.

22.	d4—d5!	— —
-----	--------	-----

Ställning efter 22. d4—d5!

22. — — c6—c5

Det relativt bästa.

23. La4×d7† — —

Med fin positionsuppfattning nöjer sig vit med att återvinna bonden och övergå till ett slutspel, där han får en klar fördel.

23. — — Td8×d7
24. De3×c5 Dc7×c5
25. Lb4×c5 Kc8—b8
26. c3—c4 f7—f6
27. Lc5—e3 Sd6—f7
28. Sd2—b3 Sf7—e5
29. Sb3—c5 Td7—f7
30. Sc5—e6 Lg6—f5
31. Se6—d4 — —

En springarmanöver i Capablancas stil!

31. — — Lf5—d7
32. c4—c5! Se5—d3
33. Tc1—c3 Te8—c8
34. c5—c6! — —

Trots den förenklade ställningen kommer vit genom sina hot mot svarts kungsställning i materiell fördel.

34. — — b7×c6
35. d5×c6 Ld7—e8
36. Ta1—b1† Kb8—a8
37. a5—a6 Tc8—b8
38. Tb1×b8† — —

Varför inte 38. Tb7?

38. — — Ka8×b8
39. Sd4—b5! Tf7—c7
Svart finner sig i sitt öde.
40. Le3×a7† Tc7×a7
41. Sb5×a7 Kb8×a7
42. c6—c7 Le8—d7
43. c7—c8 D Ld7×c8
44. Tc3×c8 Uppgivet.

(Anm. av G. Ståhlberg.)

Tre partier av dr Euwe från turneringen i Paignton 1951.

6191. KUNGSINDISKT FÖRSVAR.

Euwe.		Bruce.	
1. d4,	Sf6	2. c4,	g6
3. g3,	Lg7	4. Lg2,	0—0
5. Sc3,	d6	6. Sf3,	Sbd7
7. 0—0,	e5	8. e4,	Te8
9. h3,	e×d4	10. S×d4,	Sc5
11. Te1,	c6	12. Dc2,	Dc7
13. Le3,	a5	14. Tad1,	Ld7
15. f3,			

Vit bygger långsamt upp en stark ställning, typisk för varianten. Dock brukar svart ha något bättre motchanser än som presteras i detta parti.

15. —, Tad8 16. Lf2, Lc8
17. g4, Se6 18. Sde2, d5

Det enda tänkbara, men det räcker inte till utjämning.

19. e×d5, c×d5 20. c5!, d4
21. Sb5, D×c5 22. D×c5, S×c5
23. L×d4, b6 24. Sc7, Te7
25. L×f6, T×d1 26. T×d1, T×c7
27. Td8†, Lf8 28. Le5, Tc6
29. f4, Uppgivet.

Om 29. —, Se6 så 30. T×f8†.

6192. DAMGAMBIT.

Euwe.		A. R. B. Thomas.	
1. d4,	d5	2. c4,	Sc6

Engelsmannen har specialiserat sig på Tschigorins försvar och åstadkom-

mer ibland rafflande partier med denna gamla öppning. Men Euwe avvarjer lugnt alla försök till tumult.

3. Sc3, e5 4. c×d5, S×d4
5. e3, Sf5 6. Sf3, Ld6
7. e4, Sfe7 8. Lb5†, Kf8

Eller 8. —, Ld3. 9. Db3, Tb8. 10. Le3.

9. 0—0, h6 10. Se1, g5
11. Se2, Sg6 12. Sg3, Sf6
13. Sc2, Sh4 14. Se3, Kg7
15. Sh5†, S×h5 16. D×h5, Df6
17. Le2, Dg6 18. g3!, D×h5
19. L×h5, Sg6 20. Ld2, Ld7
21. Tac1, Se7

Här var 21. —, Tac8 ett gott försvarsdrag; vits genombrott vore då inte så enkelt.

22. f4!, g×f4 23. g×f4, Lb5?

Nödvändigt var 23. —, f6.

24. f×e5, Uppg.

Efter 24. —, L×f1. 25. e×d6 är ställningen hopplös för svart.

6193. DAMGAMBIT.

Golombek.		Euwe.	
-----------	--	-------	--

1. d4, Sf6 2. c4, e6
3. g3, d5 4. Lg2, d×c4
5. Sf3, a6 6. a4?

Korrekt är 6. Se5.

6. —, c5 7. 0—0, Sc6
8. Sbd2,

Bonden kan inte återtas, och vit söker därför göra det bästa möjliga av situationen.

8. —, c×d4 9. S×c4, Lc5
10. Sfe5, S×e5 11. S×e5, 0—0
12. Dc2, La7! 13. Td1, Sd5
14. Dc4, Dd6 15. Sf3, e5
16. Sg5, Le6 17. Dd3, f5
18. Ld2, e4 19. Db3, h6
20. S×e6, D×e6 21. Tac1, Tf7
22. Kh1, Te8 23. a5, De4

Genom framstöten g7—g5 jämte f5—f4 har svart en vunnen ställning, konstaterar Golombek i British Chess

Magazine. Dr Euwe förbiser en taktisk finess av motståndaren, och kommer — hur otroligt det än kan förefalla — snart i förlustställning.

24. f3!, De6

Efter 24. —, e3 vinner vit genom 25. f4.

25. f×e4,	f×e4	26. Tf1,	Sf6
27. D×e6,	T×e6	28. Lh3!,	Te8
29. Lf5,	e3	30. Lb4,	Se4
31. Lh7†!,	K×h7	32. T×f7,	d3
33. e×d3,	Sf2†	34. Kg2,	S×d3
35. Lc3!,	Kg6	36. Tcf1,	Sf2
37. T×b7,	Lc5	38. T×g7†,	Kf5
39. Tc7,	Ld6	40. Tc6,	Le5
41. Tc5,	Uppg.		

Två partier av Dr Euwe från turneringen i Gijon.

Turneringen i Gijon.

6194. ITALIENSKT PARTI.

Callego.		Euwe.	
----------	--	-------	--

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6
3. Lc4, Lc5 4. c3, De7
5. 0—0, d6 6. d4, Lb6
7. h3, Sf6 8. Te1, 0—0
9. Sa3!, Kh8! 10. Lg5, Sd8
11. Lh4, h6 12. Lf1(?),
Bättre 12. Ld3.

12. —, g5 13. Lg3, Sh5
14. Sc4, S×g3 15. f×g3, g4
16. Sh4, Tg8 17. a4, c6
18. a5, Lc7 19. Dd2, Df6
20. d×e5, d×e5 21. Df2, Dg5

Nyhet

**DAS INTERNATIONALE
CARL SCHLECHTER-
GEDENKTURNIER
1951**

Samtliga partier (66) med analyser av Hans Müller under medverkan av övriga turneringsdeltagare.

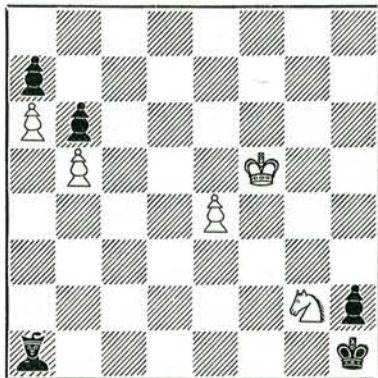
Pris 1: 85. Postgiro 3973.

22. h×g4, L×g4 23. Se3, Le6
 24. Sef5, a6! 25. b4, Lb8
 26. Df3?,

(Bättre 26. c4.)

26. —, La7† 27. Kh2, f6
 28. Tad1, Sf7 29. Le2, Tad8
 30. Dh5(?), Lf2! 31. D×g5, h×g5
 32. T×d8, T×d8 33. Tf1, La7
 34. Sf3, L×f5 35. e×f5, Kg7
 36. Sg1, Td2 37. Lf3, Sd6
 38. Td1, T×d1 39. L×d1, S×f5
 40. Lg4, Sd6 41. Le6, f5
 42. g4, f4 43. Se2, Kf6
 44. Lb3, e4 45. Sd4, L×d4
 46. c×d4, Sd5 47. d5, Ke5
 48. d×c6, b×c6 49. Kg1, Kd4
 50. Le6, Kc3 51. Lc8, e3
 Uppgivet.

darenko väntar man inte att finna några vändningar av det mer överraskande slaget. Lösningen till denna studie innehåller inte desto mindre ett drag med utomordentligt stor chockverkan.

6195. ITALIENSKT PARTI.

Rossolimo. Euwe.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6
 3. Lc4, Lc5 4. c3, De7
 5. d4, Lb6 6. 0—0, d6
 7. h3, Sf6 8. Te1, 0—0
 9. Sa3, Kh8 10. Sc2, Sd8
 11. b3, Le6 12. Ld3, Sg8
 13. Se3, f6 14. Sd5, Df7
 15. c4,

Omotiverat bondeoffer.

15. —, L×d4 16. S×d4, e×d4
 17. Lc2, c6 18. Sf4, c5
 19. Dd3, g5 20. Sd5, Sc6
 21. Dg3, Se5 22. h4, g×h4
 23. D×h4, Dg6 24. Kh1, L×d5
 25. c×d5, Se7 26. f4, Tg8
 27. Dh3, Sg4 28. Kg1, S×d5
 29. Ld3, Sde3 30. Ld2, Sgf2!
 31. K×f2, D×g2† 32. D×g2, T×g2†
 33. Kf3, Tag8 34. e5, Tg8g3†

och matt i nästa drag.

I EN SLUTSPELSSTUDIE

med så begränsat material och så enkel struktur som nedanstående komposition av Libiurkin och Bon-

Vit drar och vinner.

1. Sg2—h4 Kh1—g1
 2. Sh4—f3† Kg1—g2
 3. Sf3×h2 Kg2×h2
 4. e4—e5 La1×e5
 5. Kf5—e6!!

Den som inte tappar hakan inför detta drag måste äga en övernaturlig självbehärskning. Kungsdraget innebär dock inget brott mot spelets logik, ty löparen är helt värdelös med tanke på böndernas placering, och det enda vit måste se upp med är att den svarta kungen inte får opposition, då en pattsituation uppstår. T. ex. 5. K×e5, Kg3. 6. Kd6, Kf4. 7. Kc7, Ke5. 8. Kb8, Kd6. 9. K×a7, Kc7. 10. Ka8, Kc8. 11. a7, Kc7.

5. — — Kh2—g3
 6. Ke6—d7 Kg3—f4
 7. Kd7—c8 Le5—c7
 8. Kc8—b7 och vit erövrar a-

bonden, utan att den svarta kungen kan ställa till något trassel.

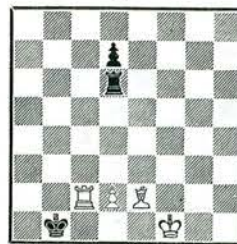
(U. N. T.)

Studier

Bidrag och lösningar sändas till A. WERLE, Krummakaregatan 38, n.b.v., Stockholm 4.

412. J. Fritz,

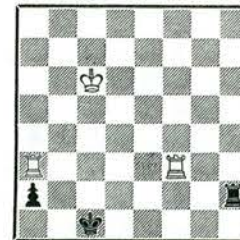
Tjeckoslovakien.
Original.

4+3=7. Vinst.

413. F. J. Prokop,

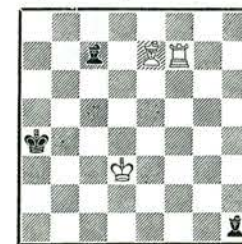
Tjeckoslovakien.
Original.
Tillägnad
Stormäst. G. Ståhlberg

3+3=6. Vinst.

414. J. Fritz,

Tjeckoslovakien.
Original.

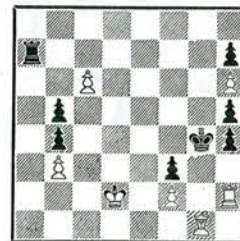

3+3=6. Vinst.

Lösningstävlan med bokpris för originalstudierna.

415. G. Teodoru.

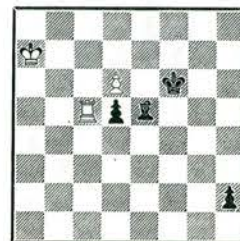
1:a pris, Suomen
Shakki (nr 8) 1950.

7+8=15. Vinst.

416. J. Tjolin.

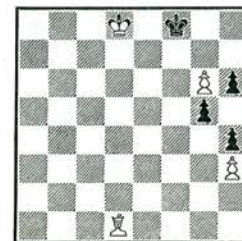
Schachmati USSR,
februari 1947.

3+4=7. Remi.

417. P. Farago.

"Elenzek" (Ungern),
1927.

4+4=8. Vinst.

1. Tg2†!, Kh3! 2. Tg7, Ta2†. 3. Kc3!!
 Te2†. 4. Kd4, Te4†! 5. Kc5!, Te5†. 6. Kb6!,
 Te6. 7. T×h7, Kg2. 8. Tg7†, Kh3! 9. h7,
 T×c6†. 10. Ka5!, Ta6†.
 11. K×b4!, Th6. 12. Lh2!, och vinner.

1. d7, Kc7. 2. d8D†!,
 K×d8. 3. T×d5†, Kc8.
 4. Td1, Ld4†! 5. Ka8,
 Lg1. 6. Td5!, remi.

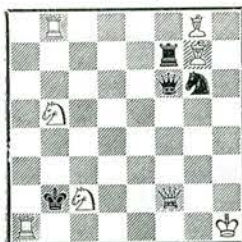
1. Kd7!, Kg7. 2. Ke6,
 Kg6. 3. Lh5†!, Kg7. 4.
 Kf5!, Kf8. 5. Kf6, Kg8.
 6. Lg6, Kh8. 7. Kf7, h5.
 8. L×h5, Kh7. 9. Lg6†,
 Kh6. 10. Kf6, g4. 11.
 h×g4, h3. 12. g5†.
 4. —, Kg8. 5. Kf6,
 Kh8. 6. Kf7, Kh7. 7.
 Lg6†, Kh8. 8. Kf8, h5.
 9. L×h5, Kh7. 10. Kf7,
 Kh6. 11. Lg4, Kh7. 12.
 Lf5† (Bäst), Kh6. 13.
 Kf6!, Kh5. 14. Lh7 följt
 av Lg6†, och vinner.

(Forts. å sid. 294.)

Problem

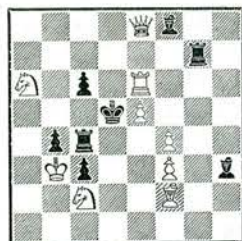
Bidrag och lösningar till BROR LARSSON, Kungstensgatan 63, 1/4 tr., Stockholm.

9849. T. Andersson,
Tyringe.

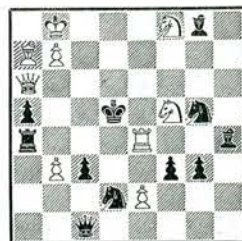
Matt i 2 drag.

9850. J. Cornejo,
Mexiko.

Matt i 2 drag.

9851. J. Cornejo.

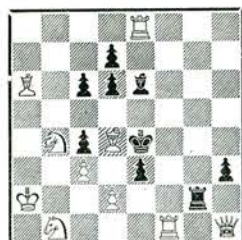
Matt i 2 drag.

9852. B. Lindgren,
Lidingö.

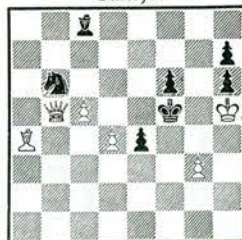
Matt i 2 drag.

9853. E. J. Pniak,
Polen.

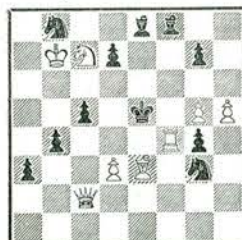
Matt i 2 drag.

9854. A. Hemmings-
son,
Gåxsjö.

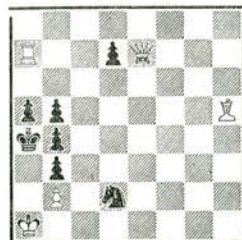
Matt i 3 drag.

9855. I. Mikan,
Tjeckoslovakien.

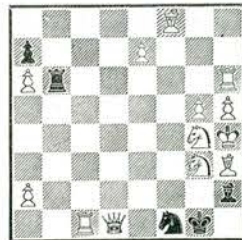
Matt i 3 drag.

9856. K. Moberg,
Rydsgård.

Matt i 3 drag.

9857. P. Wahlmark,
Uppsala.

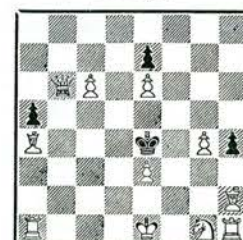
Självmatt i 2 drag.

9858. I. Mikan,
Tjeckoslovakien.

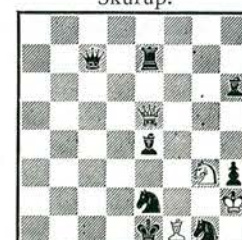
Självmatt i 3 drag.

9859. B. Lindgren,
Lidingö.

Självmatt i 8 drag.

9860. G. A. Eke-
stubbe,
Skurup.

Hjälp matt i 2 drag.

9861. G. Faleby, Stockholm. Kc3, Tc2, Sc1, Bb2 — Ka1, Bc4. Matt i 3 drag.

9862. H. Ternblad, Västervik. A) Kh7, Ta5, Sa1 — Kc3, Bb2, b6, d2. B) Flytta Bb6 till c5. Bägge: Hjälpmatt i 3 drag.

9863. B. Larsson, Stockholm. Kf4—Kf6. Tillfoga två vita D, så att en symmetrisk ställning uppkommer, i vilken svart är matt.

Numreringen av problemen råkade i förra numret i panik men är, som vi hoppas, nu åter korrekt. Av dagens problem är 9849 unik eftersom den helt saknar bönder. Det är oss en glädje att hälsa den kände mexikanske författaren J. Jesus Cornejo välkommen i spalten. B. Lindgren visar ett rekord, fortsatt försvar av sex pjäser. Tredragarna är inte alls svåra men innehållsrika. 9857

visar pjäsfångst och 9859 (vi hjälper till alldeles för mycket) ger två ekomatter med vit K i olika hörn. Hjälpmatten till slut behandlar en idé först påvisad av ungraren Bajtay. Lösningstid som vanligt en månad.

PROBLEMTURNERING

British Chess Federation utlyser turneringar för 2-♙, 3-♙ och studier.

Domare i resp. avd. S. Sedgwick, G. W. Chandler och H. F. Blandford + H. M. Lommer. Frist 28/2 1952. Problemen sändas i två ex. med lösning och författarnamn på bägge till S. W. Eckett, 21 Tentlow Way, Buckhurst Hill, Essex, England. Kuverten märkas B. C. F. Högst två 2♙ från varje författare. Fyra priser i var avdelning.

LÖSNINGAR TILL PROBLEMEN 9822—9838, SEPTEMBER.

9822 (Herpai). 1. De6 men olöslig efter 1. —, Sc5. 9823 (Herpai). 1. Dc5 men t. ex. D×d7 och ingen matt. 9824 (Kardos). 1. L×f4. Dragplikt. Ointressant (BB). 9825 (Kiss). 1. Sbd3. Bilösn. 1. Tc7 1. Dc3 1. g5. 9825 (Molnar). 1. Sd3 hot 2. Tc5 (Sb4, Se3). 1. —, Sc4 (Se6, c5). 2. b×c4 (Se7, Td6). Eleganta försvar mot trippelhot. 9827 (Riczu). 1. Tg3. Dragplikt. Den frigjorda svarta damen variantskapare av stora mått (LL). 9828 (Szögyby). Förspel 1. —, Sb3-(Sd4). 2. Sb6 (Se3). 1. —, Sc4-. 2. Sb6. 1. —, T×d4 (d×c5). 2. Sb4 (Sf6). Försök 1. La7 (Lf2, Lc3, Df5), Sb6 (Se3, d×c5, T×g6). 2. ? Lösn. 1. Lc5, hot 2. Sb4, Sb3-(Sc5, Sc4-, d×c5). 2. Se3 (Sb6, Se3, Sf6). Femfaldigt Rucklis tema med förändrade halvslagsmatt samt vit och svart korrektion (Förf.). 9829 (Takács). 1. Ld7. Idén

ligger i dragen Lc4 (Lg4) med frigöring av Dd4. 9830 (Zilabi). 1. f4. Irriterande dubbelhot som icke är nödvändigt (BB). 9831 (Bajtay). Skenspel 1. —, L×g5. Lösn. 1. Sb4, Kc5. 2. Sa2, Kd4. 3. b4, L×g5. Dragplikt. Oklanderligt utförd funktionsväxling (LL). 9832 Kardos & Sztankovszky). 1. b×c3 e. p., La7. 2. c5, d×c6 e. p. En glimrende opgave (ST). 9833 (Darvas). 1. c1L, Ld1. 2. La2, Tc3. 3. Da7, e4 med linjeöppning i varje drag men även 1. Dh3, e3. 2. Lg3, L×c4. 3. Te4, Le2 med dragomkastningar. 9834 (Neukomm). 1. Sg5, Kg7. 2. Kc6, Kf6. 3. Kb7, Ke5. 4. Ka8, Kd5. 5. Tb2, Kc6. 6. Sa7, Kc7. 7. Tb7, L×b7. Slutklämmen har föregångare. B. Larsson, Feenschach, juli 1950. Kc6Lh1 — Ka8, Tf7, Sa6. Hj♙ 2. 1. Sb8 osv. 9835 (Bebesi). 1. e6, c5. 2. K×c5, Kg1. 3. Kd6, Kh1. 4. c5, Kg1.

5. c4, dxc. 6. d3, exd. 7. e2, d4. 8. e1L, Le2. 9. Ld2, Lh5. 10. Lg5, Le3. 11. Le7, c5. Tämligen andefattig genre. 9336 (Kardos). 1. g6, Sxf5. 2. gxf5, e4. 3. fxe4, Lxh4. 4. exd3, Lxf6. 5. dxc2, Ke2. 6. cxb1S, Kd1. Fann endast få lösare.

Korrektur: 9731 (Prokop). Flytta Sd5 till e7 och Lg5 till d5. 1. Lg8. 9789 (Zaldo). Kh5, Dc1, Ta2, f7, Lf3, Se5 — Kb6, Db8, Tb1, La6, a7, Sc7, Bb7, h4, h7. 1. Da3. Vem prövar för bilösningar? Extrapoäng vinkar. 9352 (Seilberger). TFS II 1948, har publicerats redan 17/7 1947 i "Mishmar". 9712 (Snaider). TFS X—XI 1950 fanns i Revista Romana de Sah 27/8 1936 och slutligen 9765 (Kiss och Kardos) stod 15/2 1951 i Parallele 50 allt enligt vad en av våra danska problemvänner meddelat oss.

LÖSARLISTA JUNI—SEPTEMBER

O. Alfredsson 41+9+13+11=74. I Andersson 455+20+18=493. S. Andersson 30+5=35. Å. Andersson II 3+14=17. K. G. Bergvall 135+8+6+11=160. H. Björk 39+14+10=63. A. Björklund 15+9+3+7=34. Y. Bladh 408+16+20+19=465. Bj. Blikeng 50+16+20+23=109. G. Blom 4. H. Byström 58+6+11=75. S. Dahlén V 116+15=131. S. Fagerberg 101+14=115. G. Fredelius III 347+6+9+7=369. F. Hansson 83+16=99. E. Henriksson 185+10+1=196. C. I. Holm 16+4+4+6=30. J. P. Jensen 273+20+20+22=335. K. G. Johansson 376+12+18=406. L. Larsson III 424+14+20+21=479. S. Lennerfors 492+5=497.

(Forts. från sid. 291.)

LÖSNINGAR, SEPTEMBER

403. L. Prokes. 1. Sf8†!, Lxf8. 2. Lxb2, Kg6. 3. La3!, Lxa3. 4. Sb4, Lb2. 5. Sd5, remi.

3. —, Lg7. 4. Lb2, Lxb2. 5. Sc3, La3. 6. Sd5, Ld6. 7. Sxf4†!, Lxf4. Patt.

3. Lf6?, Lc5!, och svart vinner. Ej 1. Lxb2?, Kxg6. 3. La3, Lc7!, med vinst för svart.

404. J. Fritz. 1. Td2†, Kc1. 2. Sb4!, Dxb4. 3. Td1†, Kxd1. 4. Lxb4, d2. 5. Kxe4, Kc1. 6. Ke3!, d1S†. 7. Ke2, Sb2. 8. Ld2†. 6. —, d1D. 7. La3†.

405. R. Boman. 1. f7!, Ke7. 2. c6, bxc6. 3. La3!, c5. 4. Lxb4, cxb4. 5. Kd2, Kxf7.

O. Lindberger 68+12+19=99. Fr. Lindgren 278+6+3+9=296. E. Lundin 79+8+7=94. B. E. Melander 249+20+18+26=313. A. Nilsson 363+14+17+14=408. A. Nordblom 8. M. Nordström 59+6+2=67. O. E. Olsson 151+7+5+4=167. L. Pettersson 416+16+18+21=471. B. Rindfors 174+14+18+17=223. P. O. Ringvall 19+15+14+17=65. F. Sandberg 352+10=362. A. Sjöstedt 53+11+12+8=84. D. Svedberg 19+22=41. H. Ternblad V 109+14+20+13=156. P. Thunberg 491+11=502. S. Togeby 231+3+8=242. A. E. Wester 205+3+6+5=219. E. Wikström 67+12+18+12=109.

Den här gången lyckönska vi Per Thunberg, Mölnadal, till att ha uppnått de 500 poängen som berättiga till ett bokpris.

PROBLEMISTENS EGEN JULKLAPP!

Att det finns riktigt trevliga svenska miniatyrer, visar en samling på 149 problem representerande 47 författare, utvalda av H. Hultberg och B. Larsson. Samlingen berättas föreligga klar i början av december och är utförd som ett duplicerat häfte i A 4-format. Priset är 2:50 och rekvisitioner kan sändas till H. Hultberg, c/o Karlsson, Odengatan 35 III, Stockholm, eller till problemred. (frimärken i låga valörer går bra som likvid). Upplagan är starkt begränsad och envar, som är intresserad av lätt men god underhållning, bör ta tillfället i akt att försäkra sig om ett exemplar.

6. Kc1, Ke6. 7. Kb2, Kd5. 8. Kxb3, Kc5. 9. Ka4, Kc4. 10. b6!, axb6. Patt. 2. —, Txb5. 3. c7, Tc5. 4. La3, och vinner.

KOMMENTARER.

Två utmärkta pattstudier och en bra vinststudie. Att lösarna inte mera energiskt gript sig an uppgifterna är endast att beklaga. Många finesser har förbigåtts.

En rättelse av ett feltryck, som beklagligt nog inte observerats tidigare. Författaren till studie 370 (febr. 1951) heter José Mugnos.

Korrespondensschack

SLUTSPELADE TURNERINGAR:

Klass I, grupp 15: 1 pris: Anders Ohman, Uppsala, 4½ poäng. 2 pris: Nils Carlsson, Norrköping, 4 poäng. 3 pris: Carl Nilsson, Oskarshamn, Wolhelm Udén, Göteborg och Sture Modin, Lycksele, 3½ poäng.

Klass I, grupp 16: 1—3 pris: Albert Millqvist, Stockholm, Gunde Östberg, Finnshtytan, och Eric Carlsson, Handen, 4½ poäng.

Klass II, grupp 16: 1 pris: Eric Andersson, Smål. Rydeholm, 4½ poäng. 2 pris: Bernhard Karlsson, Eksjö, 4 poäng. 3 pris: K. K. I. Östberg, Sandviken, och Oscar Österström, Enskede, 3½ poäng.

Klass II, grupp 17: 1 pris: Oskar Lindbom, Köping, 5 poäng. 2—3 pris: Birger E. Glad, Arboga, Gunnar Svärling, Norrtälje, och Göran Sandberg, Sandviken, 4 poäng.

Klass III, grupp 27: 1 pris: Algot Andersson, Vikmanshyttan, 5½ poäng. 2 pris: Bror Svensson, Malmö, 4½ poäng. 3 pris: Sixten Eriksson, Tierp och Ragnvald Aspelin, Malung, 3 poäng.

Klass III, grupp 29: 1 pris: J. Sundman, Stockholm, 6 poäng. 2 pris: Vilh. Schlin, Bjurholm, 4½ poäng. 2 pris: P. D. Hammar, Nyhammar, och Lennart Larsson, Norrtälje, 3 poäng.

Klass III, grupp 30: 1—2 pris: Harry Jansson, Johanneshov, och Gustaf Jakobson, Köping, 5½ poäng. 3 pris: Erik Jansson, Sala damm, 4 poäng.

AVGJORDA PARTIER:

Sverigemästerskapet 1950: 8—7, 2—7, 6—8. M/6: 11—2, 1—11, 2=5, 7—4, 10—2, 2—8, 1=4, 1—5, 6—1, 9—1, 1—8, 10—1. M/7: 10—11. Rättelse: 9=10 ej 10—9. 9—7, 5=9, 2=7, 4=7. I/17: 1—4. I/19: 2—3, 1=2, 4—1, 3—5, 4=5, 2—4. I/20: 7—6. I/21: 7—5. I/17: 2—6, 2=3. I/20: 4—7, 3=6, 5—7, 3=7. Rättelse: 1—7 ej 7—1. 3—5, 5—2. I/21: 3=7, 3=6, 4—5, 5—7, 4—7, 7—1, 3=4, 1=4, 4—6. I/22: 1—4. I/24: 2=5. I/33: 2=5, 1—2, 4—2. I/34: 3—7, 6—2, 5—2. I/35: 6—3, 6—4. I/36: 5—1, 3=6, 4—1. Rättelse: 4—2 ej 2—4. 3—1. I/37: 7—5, 4—5. I/40: 6—1. I/41: 7—3, 1—7. I/42: 3=7, 4—3, 6—7. I/43: 3—2, 7—3. I/44: 4—1, 2—5, 7—3. I/45: Rättelse: 3—5 ej 5—3. 6—7, 4—1, 6—3,

3—7. I/46: 4—7, 7—1, 3=4, 3—1, 4—2, 2—7. I/47: 1—6, 1—4. I/48: 2—7, 3—7. I/49: 6—5, 7—5, 1—5, 3—5, 2=7, 1—3, 2—3, 4—3, 7—3, 6—3, 2—5, 7—1. I/51: 2—5.

Turneringen om 1950 års Sverigemästerskap har avancerat dithän att man nu börjar skönja var segerpalmen kommer att hamna!

Martin Johansson, Vikmanshyttan, (1949 års mästare) har i denna turnering, på grund av vissa omständigheter, inte kunnat fullfölja i den ordning han från början tänkt sig. Striden står, som synes av nedanstående uppställning, mellan mångåriga korrespondensschack-kampen Olle Smith, Munkedal, och debutanten i klassen Sven Kjellander, som gjort en god insats, vilket även kan sägas om Gunnar Eidenfeldt — båda tillhörande Stockholmsklubben Schack-27. En tredje klubbkamrat Olof Sterner, SSKK:s nye sekreterare, är med stora steg på marsch mot elitklassen. Folke Ekströms intresse för korrespondensschacket har tydligen stimulerat klubbkamraterna.

10 spelare delta och poängställningen för de främsta är denna:

Olle Smith, Munkedal	6½ p.
Gunnar Eidenfeldt, Stockholm	6 "
Sven Kjellander, Stockholm	5½ "
Hilding Brynhammar, Kiruna	5 "
Arvid Svensson, Partille	5 "

1951 års Sverigemästerskap har startats — turneringen spelas dubbelrondig med följande deltagare:

Olle Smith, Munkedal
Egon Arvidsson, Alafors
Gunnar Eidenfeldt, Stockholm
Harry Åhman, Boden
Elis Hugolf, Stureby
Gunnar Lundh, Gävle
G. Henry Andersson, Skoghall
Alvar Johnsson, Gustavstorp

Anmälan om deltagande i nationell turnering sändes jämte klassuppgift eller — för nya spelare — event. meritförteckning till turn.-led. antingen separat eller i och med anmälningsavgiftens insättande på postgiro-konto nr 520 52, för Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté, ("SS KK"), Timsforsvägen 2, Stureby.

6194. GRÜNFELDS FÖRSVAR.

SM 1950.

O. Smith,
Munkedal.

S. Kjellander,
Stockholm.

21. L×e8, T×e8 22. Te1, T×e1†
23. D×e1, Kf7 24. Sh3, K×f6
25. De8, Sc6 26. Lg5†, Kg7
27. Ld2, De7 28. Lc3†, Kh6
29. Dh8, g5 30. Ld2,

1. d4, Sf6 2. c4, g6
3. Sc3, d5 4. c×d5, S×d5
5. e4, S×c3 6. b×c3, c5
7. Lc4, Lg7 8. Sge2, 0—0 Sf7
9. Le3, Sc6 10. 0—0, Sa5 S×e5
11. Ld3, c×d4 12. c×d4, Le6
13. d5, L×a1 14. D×a1, f6
15. Lh6, Te8 16. Sf4, Ld7
17. e5, e6 18. d×e6, L×e6
19. Lb5, Lc4 20. e×f6, Dc7

Och efter ytterligare endast fyra drag sluta de efter spännande parti med — remiss!
Det väntade man knappast. Förtäringens blev:

30. —, Dc5 31. D×e5, S×e5
32. S×g5, Kg6 33. f4, Sf7
34. S×f7,

Nytt från BONNIERS FOLKBIBLIOTEK

UTVANDRARNNA

- N:r 55. *Harry Macfie*
Farväl Falcon Lake
- N:r 56. *P. J. Pretorius*
Man i djungeln
- N:r 57. *Pär Lagerkvist*
Bödeln. Gäst hos verkligheten
- N:r 58. *Humphrey Slater*
Konspiratör
- N:r 59-60. *Vilhelm Moberg*
Utvandrarna
(Dubbelvolym)

nu i billighetsupplaga

Alla har vi hört talas om Utvandrarna, läst om Utvandrarna — nu finns den i billighetsupplaga och nu har vi alla råd att köpa den. Läs den och gläds åt Mobergs strålande berättarförmåga. Alla som har amerikasläkt — vem har inte det — finner i Utvandrarna också berättelsen om sina egna anförvinters kamp för resan till landet på andra sidan haven.

Utvandrarna är bunden i ett strålande vackert band, mångdubbelt starkare än klot, med guld i ryggen, färgat snitt och Mobergs namnteckning på framsidan. En bok som är en glädje att äga!

Pris **4.80** inb. **7.60**

Övriga böcker i serien
2: 40, inb. 3: 95.

Beställning genom

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS BOKFÖRMEDLING

Postgiro 39 73

New York Times

"Det är svårt att inse varför den svenska upplagan väckt en sådan storm av indignation..."

Arbetet

"Utvandrarna torde bli hela folkets egendom."

SCHACKKAVALKAD

"Schackkavalkad bjuder både odödliga förbiseenden av schackets store med Aljechin i spetsen, som även han kunde göra häpnadsväckande tabbar, den mindre försigkomne till tröst, och de mest fenomenala kombinationer, som läsaren inte bara häpnar över utan faktiskt kan ha nytta av att veta om, då en snarlik ställning uppkommer i egna partier. Richter skriver fantastiskt roligt, men samtidigt är hans senaste en utmärkt lärobok i konsten att kombinera. Och att en lärobok är lättsmält är naturligtvis ingen nackdel — tvärtom! Richters påpassligt instuckna verser, ibland ur egen fatatur, ibland av andra storheter som Schiller och Heine, sätter piff på anrättningen. Signaturen har ännu inte läst riktigt alla schackböcker, men han vågar nästan påstå ändå, att ingen gärna kan vara roligare än denna!"

Folke Åström i Norrbottens-Kuriren.

"Författaren Kurt Richter serverar på ett trevligt sätt spelställningar där mästare och vanliga dödliga gör effektiv uppvisning i konsten att dels vinna och dels förlora partier.

Den originella boken är skriven i kåseriform och en och annan liten vers sätter extra krydda på den läckra anrättningen:

*Båda glömde i sin yra
fälens språng till Gustav fyra!*

Man vill på det alla varmaste rekommendera "Schackkavalkad", som avviker helt från den vanliga typen av schackböcker.

Schackspelaren har fått sin bibel — den saken är klar!"

Gösta Gölin i Östergötlands Folkblad.

"Schack-Kavalkad är en allt igenom spirituell framställning av tusen och en spännande situationer på det sextiofyraåriga brädet. Det sällsamma hos spelet har fått en säregen belysning, där skämt och allvar omväxlar på ett behagfullt sätt, och det levande livet återspeglas i schackmästarnas kamp med ett subtilt material i ömtåliga ofta nog kuriösa ställningar. Tidskrift för Schack har med denna bok berett våra schackspelare en ny angenäm överraskning, som kommer att öka möjligheterna för hög och låg att lekande lätt fördjupa sig i det ädla spelet".

S. Krenzisky i Sydsvenska Dagbladet.

Utgiven av Tidskrift för Schack.

Pris inb. 6: 75. Postgiro 39 73.

Restexemplar av Tidskrift för Schack

kommer att utförsäljas till ett pris av 25 öre pr styck. Det gäller udda häften från icke kompletta årgångar 1933—47. Passa på detta tillfälle att till billigt pris komma över värdefulla häften.

Sändas fraktfritt.

Schacklitteratur och Schackmateriel

BOOK: Schackmästaren Gösta Stoltz	häft. Kr. 12.:—
CAPABLANCA. Lärobok i schack	” 6: 40
CEDER: Mattförelseproblem	” 4: 25
EKLUND: Att samla schacklitteratur	” 6:—
EUWE: Bondeslutspel o. Tornslutspel, per styck	” 3: 25
” Position- og Kombinationsspil (dansk)	” 5:—
” Strategi och Taktik i schack (dansk)	” 6:—
” Spelöppningsteori (ej del. 1—3 och 9) pr del	” 2. 50
EUWE-KMOCH: Groningen 1946. 190 partier. 393 sid. .... inb.	” 16: 25
ERNST GRÜNFIELD: Taschenbuch der Eröffnung im Schach. Del I: Dangambit, Indiskt, Grünfeldsförsvaret m. m.	” 3: 75
Internationella turneringer i Bad Gastein 1948. 187 part.	” 10:—
KMOCH: Rubinstein vinner! 100 partier ... .. inb.	” 11: 25
MANDAL: Den äldre svenska schacklitteraturen	” 1:—
” Skånes Schackförbunds minnesskrift	” 1: 50
MÜLLER: Botvinnik—Bronstein Der Kampf um die Schachweltmeister- schaft Moskau 1951	” 2: 50
NIELSEN: Hvordan man vinder en Gevinststilling	” 6:—
” Kan de kombinere	” 5:—
” Kongeangrebet	” 7:—
” Nimzowitsch, Danmarks Skaklærer	” 12:—
KURT RICHTER: Schackkavalkad del I	inb. ” 6: 75
” Schackkavalkad del II	inb. ” 6: 75
WIGFORSS: Hur man spelar schack	inb. ” 10:—
SCHACKSPEL Lyx	” 13:—
” Hel springare, filt och bly	” 10:—
” Hel springare, filt	” 8: 25
” Klubbmodell (fernissad trälåda)	” 5: 25
SCHACKBRÄDE	” 3:—
SCHACKMATTOR 45×45 (styvt papper)	” 0: 65
FICKSCHACKSPEL	” 8: 50
” med lås	” 10: 50
” med pärm av getskinn o. lås	” 18: 50
SCHACKPROTOKOLL pr 500 st.	” 7: 50
FÖRSEGLINGSKUVERT pr 100 st.	” 2:—
TURNERINGSTABELLER (rondlistor) 6—8—10 spelare, per st.	” 0: 03
” ” 12—14—16 spelare, per st. ..	” 0: 06
Korrespondenskort pr 100 st.	” 1: 70

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Drottninggatan 29 C - Stockholm

Postgiro 3973

Nya A.-B. Örebro Dagblads Tryckeri 1951.

Pris kr. 1:00